

Charta 25

Նախաբան

Մենք խոսում ենք հիմա, քանի որ լռությունն այլևս տարբերակ չէ: Ավտորիտար պոպուլիստները այլևս չեն գործում լուսանցքներում. նրանք ամբողջ աշխարհում կառավարություններում են: Նրանց ներկայությունը նորմալացված է, նրանց հռետորաբանությունը արձագանք է գտնում այն հաստատություններում, որոնք մի ժամանակ պաշտպանում էին ժողովրդավարությունը: Այն, ինչ մի ժամանակ թվում էր անհավանական, այժմ սովորական է: Ժողովրդավարության և դրա իմիտացիայի միջև գիծը մշուշվում է իրական ժամանակում, և մեզ ասում են, որ սա ընդունենք որպես նորմալ: Մենք դա չենք անի: Այս Խարտիան խոսում է նրանց պարզությամբ, ովքեր մեծացել են՝ տեսնելով, թե ինչպես է ազատությունը նահանջում և արդարությունը քայքայվում: Մենք չենք խոսում կարոտախտից, այլ ավելի խորը տեղից. սա մեր ապագան է, որը գողանում են, և մենք հրաժարվում ենք լինել դրա լուռ ժառանգորդները:

Մենք՝ ստորագրյալներս, խոսում ենք ոչ թե որևէ քաղաքական կուսակցության, պետության կամ գաղափարախոսության անունից, այլ որպես խղճի քաղաքացիներ, որոնք ստիպված են արձագանքել մեր ժամանակների խորը ժողովրդավարական քայքայմանը: Ամբողջ աշխարհում մենք ականատես ենք լինում ավտորիտարիզմի ալիքի, որը սպառնում է չեղյալ համարել մարդկային արժանապատվության, քաղաքացիական ազատության և բազմակարծության դժվարությամբ նվաճված սկզբունքները:

Այս ճգնաժամը հեռավոր չէ, ոչ էլ վերացական: Այն ծավալվում է խորհրդարաններում և դատարաններում, էկրաններին և դպրոցներում, նրանց առօրյա կյանքում, որոնց ձայները անտեսվում են, իսկ իրավունքները՝ քայքայվում: Մենք հայտարարում ենք, որ Մարդու իրավունքների համընդհանուր հռչակագրում, 1975 թվականի Հելսինկիի եզրափակիչ ակտում ամրագրված արժեքները, որոնցով պարտավոր են զբաղվել մեր բոլոր կառավարությունները, չեն պահպանվում: Այս արժեքները պաշտպանելու համար պատասխանատու անձինք՝ կառավարությունները, կուսակցությունները և հաստատությունները, չափազանց հաճախ ձախողվել են՝ լռության, հանցակցության կամ օպորտունիզմի պատճառով:

Մարդու իրավունքների համընդհանուր հռչակագրից, այսուհետ՝ ՄԻՀՀ կրճատմամբ, 77-րդ խարտիայի բարոյական պարզությամբ և IYC25 համաժողովի զեկույցում վերահաստատված ժողովրդավարական իդեալներով ոգեշնչված՝ մենք նաև օգտվում ենք IYTT երիտասարդական

խմբի դիտարկումներից: Այս խումբը 50 երկրներից ավելի քան 200 երիտասարդներից բաղկացած բազմազան հավաք է, որոնց միավորում է բացության և ժողովրդավարության զարգացման նկատմամբ մեծ հետաքրքրությունը: Այնտեղ, որտեղ հասարակական կարծիքը արտացոլում են բազմաթիվ բարոմետրեր, IYTT երիտասարդական խումբն ավելի խորն է ուսումնասիրում. քաղաքական գաղափարները, սկզբունքները և գերիշխող իշխանական կառույցների օրինականությունը: Այն հազվագյուտ հնարավորություն է ընձեռում ուսումնասիրելու զարգացող տեղեկացված քաղաքացիների մտքերը՝ երիտասարդների, ովքեր ոչ միայն արձագանքում են քաղաքականությանը, այլև մարտահրավեր են նետում դրա ենթադրություններին և վերախմաստավորում նրա ապագան:

Մենք գրում ենք՝ վերահաստատելու պարզ, բայց արմատական գաղափարը, որ ժողովրդավարությունը պետք է լինի մարդակենտրոն. իշխանությունը պետք է լինի բոլորի ձեռքում, այլ ոչ թե մի քանիսի անսահմանափակ ձեռքերում: Ինչպես մեզ հիշեցնում է IYC25 համաժողովը, մեզ չի պարտադրում ինչ-որ մեկը, որը մեզ միմյանց դեմ է դնում որպես վիճելի խմբեր, այլ մեր սեփական անհատական ընտրությունը՝ լինել համայնական և միասին կառավարել: Ավտորիտարներին դիմակայելու համար մեզ անհրաժեշտ են ներգրավված քաղաքացիներ, որոնք գործում են արժանապատվության, հավասարության, բազմակարծության, խոսքի ազատության և համատեղ պատասխանատվության ժողովրդավարական իդեալների հիման վրա:

1. Ժողովրդավարությունը տրված չէ:

Ժողովրդավարությունը բնական վիճակ չէ: Այն փխրուն կառուցվածք է, որը պետք է գիտակցաբար պահպանվի և ակտիվորեն ապրվի: Շատ ռեժիմներ են դիմում ժողովրդավարական լեգիտիմությանը՝ միաժամանակ խախտելով դրա էությունը՝ բոլորի հավասար իրավունքը՝ մասնակցելու հասարակական գործերին (ՄԻՀԴ հոդված 21.1): Մենք վերահաստատում ենք, որ ժողովրդավարության համար պետք է պայքարել, ապրել և պաշտպանել (ՄԻՀԴ նախաբան):

2. Ավտորիտարիզմը ախտանիշ է, այլ ոչ թե պատճառ:

Ավտորիտարիզմը չի ծնվում ուժից, այլ չբուժված վերքերից՝ տնտեսական հուսահատությունից, ինստիտուտների կողմից դավաճանությունից, խախտված խոստումներից, տեղահանված ինքնություններից: Այն ծաղկում է այնտեղ, որտեղ մերժվում է մասնակցությունը (ՄԻՀԴ հոդված 21.2) և խոսքը մանիպուլացվում է (ՄԻՀԴ հոդված 19): Այն աճում է արդարադատության (ՄԻՀԴ հոդված 8) և պատկանելության (ՄԻՀԴ հոդված 28) բացակայության պայմաններում:

3. Սա միայն ավտորիտար ալիք չէ:

Ավտորիտար ալիքը հաճախ քողարկվում է որպես աջակողմյան վերածնունդ, այլ այն պայմանավորված է ավելի խորը ճգնաժամով՝ լիբերալ ժողովրդավարությունների անկարողությամբ պահպանել սոցիալական պաշտպանությունը (ՄԻՀԴ հոդված 22) և մարդկային արժանապատվությունը (ՄԻՀԴ հոդված 1): Երբ ժողովրդավարությունները չեն կարողանում ապահովել հիմնական իրավունքները, այդ թվում՝ անվտանգության իրավունքը (ՄԻՀԴ հոդված 3) և սոցիալական պաշտպանությունը, ռեակցիոն ուժերը շարժվում են՝ այդ դատարկությունը լրացնելու համար:

4. Պոպուլիզմը կեղծ ինքնություններ է ստեղծում:

Ավտորիտար պոպուլիստները քաղաքական ներառում չեն առաջարկում. նրանք ստեղծում են առասպելական «ժողովուրդ», որը հիմնված է բացառման վրա: Նրանց ինքնությունը կերտվում է ոչ թե համերաշխության, այլ վրդովմունքի մեջ: Նրանք թագադրում են առաջնորդներին, այլ ոչ թե սկզբունքներին: Նրանց շարժումները պահանջում են հավատարմություն, այլ ոչ թե երկխոսություն՝ խաթարելով միավորման և մասնակցության ազատությունը (ՄԻՀԴ հոդվածներ 20.1, 21.1):

5. Պոպուլիզմը զենք է դարձնում զգացմունքները՝ պառակտում առաջացնելու համար:

Ավտորիտար շարժումները սնվում են վախից և գայրույթից: Նրանք աղավաղում են տեղեկատվությունը (ՄԻՀԴ հոդված 19), ուժեղացնում են վրդովմունքը և ստեղծում թվային ցեղեր, որոնք փոխըմբռնման փոխարեն փոխարինում են կարգախոսները: Նրանց աշխարհում ճշմարտությունը երկրորդական է հավատարմությունից առաջ, իսկ կրթությունը դառնում է սպառնալիք հնազանդության համար (ՄԻՀԴ հոդված 26.2):

6. Քաղաքական կուսակցությունները պետք է վերականգնեն վստահությունը:

Քաղաքացիները կորցնում են հավատը, երբ կուսակցությունները խոստանում են վերափոխում, բայց փոխզիջում են իրականացնում: Երբ քաղաքականությունը դիտվում է որպես էլիտաների խաղ, մարդիկ փնտրում են այլընտրանքներ, որքան էլ վտանգավոր լինեն դրանք: Մենք կոչ ենք անում քաղաքական կուսակցություններին շփվել ազնիվ, գործել թափանցիկ և ծառայել հանրությանը: ազնվությամբ գործել (ՄԻՀԴ հոդվածներ 21.3, 29.2):

7. Հաստատությունները պետք է արտացոլեն ժողովրդին:

Արդարադատությունը պահպանելու համար ստեղծված հաստատությունները հաճախ մթազնում են այն: Բյուրոկրատական բարդությունը, կոռուպցիան և կողմնակալությունը օտարացրել են նրանց, ում նրանք պետք է ծառայեն: Մենք մերժում ենք այն ժողովրդավարությունը, որը պաշտպանում է արտոնությունները: Հանրային հաստատությունները պետք է լինեն թափանցիկ, ներառական և հաշվետու ժողովրդին (ՄԻՀԴ հոդվածներ 6, 7, 8, 10, 21.3):

8. Մենք մերժում ենք բացառման ժողովրդավարությունը:

Կանանց, փոքրամասնությունների, այլախոհների բացառումը հանդուրժող համակարգը ժողովրդավարություն չէ: Մենք մերժում ենք ազգայնականության, ավանդապաշտության և մշակութային ինքնության չարաշահումը՝ ճնշումը արդարացնելու համար: Ժողովրդավարությունը պահպանվում է ոչ թե նույնականությունը պարտադրելով, այլ տարբերությունը պաշտպանելով (ՄԻՀԴ հոդվածներ 1, 2, 16.1, 21.1):

9. Մենք պաշտպանում ենք հավասար արժեք և համատեղ լիազորություններ:

Յուրաքանչյուր մարդ ունի հավասար արժեք և իրավունք՝ ձևավորելու իր կյանքի պայմանները (ՄԻՀԴ հոդված 1): Ժողովրդավարությունը պարզապես քվեարկություն չէ. այն համատեղ լիազորություններ է: Մենք դեմ ենք այն համակարգերին, որոնք զրկում են անհատներին իրենց ազատությունից՝ վերահսկողության կամ ավանդույթի անվան տակ (ՄԻՀԴ հոդվածներ 3, 29.1):

10. Մենք ընդունում ենք երկխոսությունը և մերժում բռնությունը:

Ժողովրդավարությունը ծաղկում է երկխոսության միջոցով միջնորդված հակամարտության մեջ, այլ ոչ թե պարտադրված կոնսենսուսի կամ հարկադրանքի միջոցով: Մենք մերժում ենք բռնությունը (ՄԻՀԴ հոդված 3), գրաքննությունը (ՄԻՀԴ հոդված 19) և գաղափարախոսական համապատասխանությունը: Իսկական ժողովրդավարությունը տեղ է ստեղծում տարբերության, առճակատման, զրույցի և աճի համար (ՄԻՀԴ հոդված 20.1):

11. Գիտելիքը պետք է ծառայի ազատագրմանը:

Կրթությունը արտոնություն չէ, այլ իրավունք: Գիտելիքը պետք է ազատագրի, այլ ոչ թե գերիշխի: Այն պետք է քաղաքացիներին զինի իշխանությունը կասկածի տակ դնելու, բարդությունը հասկանալու և հասարակական կյանքին լիարժեք մասնակցելու համար: Ժողովրդավարական հասարակությունը ներդրում է կատարում տեղեկացված գործունեության մեջ, այլ ոչ թե պասիվ հնազանդության մեջ (ՄԻՀԴ հոդվածներ 26.1, 26.2):

12. Մենք մերժում ենք կապիտալի կողմից ժողովրդավարության գերիշխանությունը:

Ավտորիտար շարժումները հենվում են կենտրոնացված հարստության վրա: Հսկայական ֆինանսական ցանցերը ֆինանսավորում են քարոզչությունը, ձևավորում լրատվամիջոցները և մանիպուլացնում հասարակական կարծիքը: Տնտեսական անհավասարությունը վերածվում է քաղաքական անհավասարության: Մենք մերժում ենք փողով գնված ժողովրդավարությունը և պահանջում ենք, որ իշխանությունը հաշվետու լինի բոլորին (ՄԻՀՀ հոդվածներ 7, 21.2, 22, 23.1):

Խնդիր

Թող այս Խարտիան կանգնի որպես վկայություն: Մենք չենք ընդունում ժողովրդավարության դանդաղ քայքայումը: Մենք չենք ընդունում վախը, պառակտումը կամ լռությունը: Խարտիա 25-ը ծրագիր չի առաջարկում: Այն կոչ է անում՝ առանց պատրանքների դիմակայել ժողովրդավարական կյանքը քանդող ուժերին և առանց վախի վերականգնել ազատ քաղաքացիների բարոյական պարտավորությունները: Միայն միասին, համատեղ արժանապատվությամբ և կոլեկտիվ վճռականությամբ կարող ենք պահպանել ժառանգած ազատությունը և ապահովել դրա երկարակեցությունը:

Մենք հաստատում ենք քաղաքականության հնարավորությունը, որը հիմնված է ոչ թե ուժի, այլ կարեկցանքի վրա: Ոչ թե բացառման, այլ արժանապատվության վրա: Ոչ թե հուսահատության, այլ համերաշխության վրա: Ապագան չի գրվի ավտորիտարների կողմից, եթե մենք թույլ չտանք, որ նրանք այն գրեն միայնակ:

Այս մոլորակի յուրաքանչյուր մարդ ողջունելի է ստորագրելու համար:

QR կոդը պարունակում է շարժման մաս կազմելու և Խարտիա 25-ը ստորագրելու համար անհրաժեշտ բոլոր տեղեկությունները: Ստորագրողների անունը և քաղաքացիությունը/ծագման երկիրը կհայտնվեն այս փաստաթղթի առցանց տարբերակում (հասանելի է նաև QR կոդի միջոցով):

Signatories

Alice Smith, United Kingdom

Alina Koch, Germany

Ambrose Ngobi, Uganda
Andrea Olmi, Italy
Angela Khumalo, South Africa
Anh Vu, Germany
Ani Melikyan, Armenia
Anita Sammarini, Italy
Anna Pietri, Greece
Benedikt Schuegraf, Germany
Benjamin Galbraith, United Kingdom & France
Bethany Dennis, United Kingdom
Brenald Dzonzi, Malawi
Carmen Engelhardt, Germany
Claudia Pintore, Italy
Constança Pagès, Spain
Dania Vanessa Verbena Flores, Guatemala
Elen Antapyan, Armenia
Elena Vocale, Italy
Ella Levien, Germany
Emily Barcelo, USA
Emma Sougli, Greece
Ester Nijiko, Malawi
Federica Baggio, Italy
Francesca Bonomo, Italy
Franklin Vaci, United Kingdom
Gavin Miller, USA
Hope Ntokozo Dlamini, South Africa
Ismael Mabema, South Africa

James Mottram, United Kingdom
James Freiberg II, USA
Jan Ferrer i Picó, Catalunya, Spain
Jan-Hendrik Pretorius, South Africa
Jessica Jahn, Germany
Joana Baptista, Portugal
Joe Earnshaw, United Kingdom
Jonathan Ziener, Germany
Jouman Tafnkji, Syria
Joy Adewumi, Nigeria
Kirill Vanderberg, Russia
Lindelwa Nicolette Mayinga, South Africa
Linh Pham, Vietnam
Lisa Lundgren, Sweden
Luca Guidoboni, Italy
Masindi Netshakhuma, South Africa
Matilde Abreu, Portugal
Matthew Baymiller, USA
Michele Castrezzati, Italy
Michelle Liao, USA
Minas Stravopodis, Greece
Miranda Tate, Sweden & USA
Myriam Moussali France & Morocco
Noor Ahmad, Pakistan
Olle Hansen, United Kingdom
Ollie Gee, United Kingdom
Ontiretse Moatshe, South Africa

Otsile Nkademeng, South Africa
Palesa Meva, South Africa
Peggy Molefi, Botswana
Petter Rodebjer, Sweden
Pol Villaverde, Spain
Rabia Turnbull, South Africa
Reon Van Der Merwe, South Africa
Sara Conte, Italy
Seven Jacobs, United Kingdom
Silvia Papic, Sweden
Siphesande Kotelana, South Africa
Siro Piña Cardona, Spain
Sofia Marini, Italy
Sofie Winge-Petersen, Denmark
Sondre Zakariassen Ranum, Norway
Sophia Kaur Badhan, United Kingdom
Suzannah Anderson, USA
Taylen Reddy, South Africa
Thao Mai, Vietnam
Valeriia Andriienko, Ukraine
Veronica Butler, USA
Victoria Portnaya, Ukraine
Vivek Venkatram, Singapore
Zanoxolo Mciteka, South Africa
